

1999-07-01

กฐินพระราชทาน พ.ศ. ๒๕๔๒ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วัดยุพตอารามราชวรวิหาร

Follow this and additional works at: <https://digital.car.chula.ac.th/jamjuree>

Part of the [Social and Behavioral Sciences Commons](#)

Recommended Citation

(1999) "กฐินพระราชทาน พ.ศ. ๒๕๔๒ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วัดยุพตอารามราชวรวิหาร," *Jamjuree Journal*: Vol. 3: Iss. 2, Article 3.

DOI: 10.58837/CHULA.JAMJUREE.3.2.3

Available at: <https://digital.car.chula.ac.th/jamjuree/vol3/iss2/3>

This Article is brought to you for free and open access by the Chulalongkorn Journal Online (CUJO) at Chula Digital Collections. It has been accepted for inclusion in Jamjuree Journal by an authorized editor of Chula Digital Collections. For more information, please contact ChulaDC@car.chula.ac.th.

พระอุโบสถ เป็นอาคารทรงไทยแบบกรุงรัตนโกสินทร์
หลังคาทำเป็นมุขลด ๒ ชั้น ประดับช่อฟ้าใบระกา

เมื่อปี พ.ศ. ๒๓๙๖ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
รัชกาลที่ ๔ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระยา-
บรมมหาพิชัยญาติเป็นแม่กอง ให้พระยาสามภพพายเป็นนายงานขุด
ตกแต่งบริเวณขอบเขตนาหลวงในพื้นที่ทุ่งพญาไท ซึ่งเป็นที่อยู่ของ
ชาวล้านช้างและเป็นทีลุ่มต้ำน้ำซึ่งอยู่เสมอให้เป็นสระบัวโดยจ้างชาวจีน
ขุดลอกสระกว้าง ๒ สระ สระทางด้านเหนือเรียกว่า สระใน สระทาง
ด้านใต้เรียกว่า สระนอก ติดต่อกัน ปลูกบัวพันธุ์ต่างๆ ไว้ในสระ
ทางฝั่งเหนือของสระใน ได้ปลูกโรงเรือนขึ้นเป็นพระที่นั่งสำหรับ
ประทับแรม ๑ องค์ พลับพลาสำหรับเสด็จออกโรงละคร เรือนฝ่ายใน
โรงครัวข้างใน และโรงครัวเลี้ยงขุนนางข้างหน้า กำหนดให้เป็นเขต
ชั้นในส่วนพระองค์ ส่วนสระนอกอนุญาตให้เป็นที่เล่นเรือของ
ข้าราชการและราษฎรทั่วไป พระราชทานนามบริเวณนี้ว่า ปทุมวัน

ต่อมาในปี ๒๔๐๐ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างวัดขึ้นที่ด้านทิศตะวันตกของสระ
นอก เพื่อพระราชทานแด่สมเด็จพระเทพศิรินทราบรมราชินี โดย
พระราชทานนามว่า วัดปทุมวนาราม และได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ
อาราธนาพระอธิการกล้าจากวัดบวรนิเวศมาเป็นเจ้าอาวาส และ
พระราชทานสมณศักดิ์ที่พระครูปทุมธรรมธาดา และได้พระราชทาน
ข้าสำหรับปฏิบัติอุปัฏฐากพระภิกษุอีกด้วย

ในปี พ.ศ. ๒๔๐๑ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
เสด็จพระราชดำเนินทางชลมารคไปรับพระใสและพระแสน จาก

กฐินพระราชทาน พ.ศ. ๒๕๔๒

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วัดปทุมวนารามราชวรวิหาร

๑๓ พ.ย. ๒๕๔๒

พระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์
และพิธีสมโภชผ้าพระกฐินพระราชทาน

๑๔ พ.ย. ๒๕๔๒

ถวายภัตตาหารเช้า
และตั้งขบวนถวายผ้าพระกฐินพระราชทาน

วัดเขมาภิรตาราม มาประดิษฐานในพระอุโบสถและพระวิหารวัด
ปทุมวนาราม ซึ่งแต่เดิมนั้นพระใสและพระแสนอยู่ที่เมืองเวียงจันทน์
ก่อนอัญเชิญมาอยู่ที่วัดโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย ถ้าเมืองมหาชัย
และกรุงเทพฯ ตามลำดับ

ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
รัชกาลที่ ๕ เสนาสนะของวัดปทุมวนารามได้ชำรุดทรุดโทรมลงมาก
จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พระยานานาพิพิธภาณี บุตรสมเด็จพระ
เจ้าพระยาบรมมหาพิชัยญาติ เป็นแม่กองงานบูรณะปฏิสังขรณ์
วัดปทุมวนาราม

โรงเรียนพระปริยัติธรรม อยู่ด้านหลังพระวิหาร
นอกกำแพง อาคารเป็นตึกผสมไม้ ที่สมเด็จพระ
พระศรีสวรินทรบรมราชเวที พระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า
ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างถวายเพื่อเป็นที่ศึกษา
พระธรรมวินัยของพระภิกษุสามเณร
ด้านหน้าก่อสร้างเจดีย์ครึ่งซีกไว้เป็นที่บรรจุ
พระราชสรีระการของสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร
อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก

“

สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี

และสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา

กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์

ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานเงิน

เพื่อเป็นทุนในการบูรณะ ปฏิสังขรณ์

องค์ละ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท

”

พ.ศ. ๒๕๑๕ พระอุโบสถถูกไฟไหม้ส่วนที่เป็นหลังคาและฝาผนังเสียหาย ทางวัดจึงได้ทำการบูรณะปฏิสังขรณ์ใหม่ โดยกะเทาะปูนที่ฝาผนังข้างนอกออกแล้วฉาบปูนใหม่พร้อมทั้งทาสีประดับตกแต่งซุ้มประตูหน้าต่างติดกระจกปิดทองเสียใหม่ และเมื่อเสร็จเรียบร้อยแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จพระราช-

ดำเนินมาทรงประกอบพิธียกช่อฟ้าพระอุโบสถที่ได้ทำการบูรณะปฏิสังขรณ์ใหม่ เมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๒๐

พ.ศ. ๒๕๓๔ วัดปทุมวนารามได้ขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตบูรณะปฏิสังขรณ์พระวิหารซึ่งอยู่ในสภาพทรุดโทรม สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี และสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ รับการบูรณะปฏิสังขรณ์พระวิหารวัดปทุมวนารามไว้ในพระราชูปถัมภ์ของทั้งสองพระองค์ พร้อมกันนี้ สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานเงินจาก ทุนการกุศลสมเด็จพระย่า จำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐.- บาท (หนึ่งล้านบาทถ้วน) สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานเงินส่วนพระองค์ จำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐.- บาท (หนึ่งล้านบาทถ้วน) เพื่อเป็นทุนในการบูรณะปฏิสังขรณ์ในครั้งนี้ ด้วยพระบารมีของสมเด็จพระบรมพิตร ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐทั้งสองพระองค์ การบูรณะปฏิสังขรณ์พระวิหารได้รับความอุปถัมภ์จากพระสงฆ์ ข้าราชการ สถาบันการศึกษา บริษัท ห้างร้าน คณะบุคคล ได้บริจาคทุนทรัพย์โดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนบูรณะปฏิสังขรณ์พระวิหารจนแล้วเสร็จในปี ๒๕๓๙ และประกอบพิธียกช่อฟ้าในวันอาทิตย์ที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๓๙